

Sygn. akt VIII Ka 214/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **SSO Przemysław Wasilewski – spr.** Sędziowie: **SO Marzanna Chojnowska**

SO Dariusz Gąsowski

Protokolant Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Ewy Minor-Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2014 roku

sprawy M. B.

oskarżonego o czyn z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości w zb. z art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 15 stycznia 2014 roku, sygnatura akt XV K 885/13

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. Z asydu od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80,- (osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty za postępowanie przez Sądem II Instancji i obciąża go kwotą 70,- (siedemdziesiąt) złotych z tytułu pozostałych kosztów procesu za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że:

w okresie czasu od 1 kwietnia 2002 r. do dnia 17 września 2012 r. w B. w realizacji z góry powziętego zamiaru w krótkich odstępach czasu jako prezes Spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. obowiązany do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku obrachunkowego, a następnie jego złożenia w okresie 15 dni od dnia jego zatwierdzenia wraz ze sprawozdaniem z działalności spółki wbrew przepisom ustawy nie sporządził sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności spółki i nie złożył tych dokumentów w terminie w XII Wydziale Gospodarczym SR w Białymstoku

tj. o czyn z art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zb. z art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z 15 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt XV K 885/13 oskarżony M. B. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 77 pkt 2 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zb. z art. 79 pkt 4 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. został skazany, zaś na mocy art. 77 pkt 2 Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzono mu karę 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

Na mocy art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 6 maja 2013 r. do dnia 15 maja 2013 r. przyjmując, iż jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny.

Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80 złotych tytułem opłaty i obciążono go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 558,72 złotych.

Na zasadzie art. 444 k.p.k. oraz art. 425 § 1 i 2 k.p.k. obrońca oskarżonego zaskarżył niniejszy wyrok w całości na korzyść oskarżonego.

Na zasadzie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1, 2 i 3 k.p.k. wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego:

- art. 1 § 3 k.k. przez niesłuszne uznanie oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu, podczas gdy całokształt okoliczności sprawy wskazuje, że oskarżonemu nie możemy przypisać winy w trakcie czynu;

- art. 208 § 1 i 2 k.s.h. przez jego niezastosowanie w sytuacji, i bezzasadne przyjęcie, że na oskarżonym ciążył obowiązek sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego z działalności spółki (...) sp. z o.o.” w sytuacji, gdy zastosowanie art. 77 pkt 2 w zb. z art. 79 pkt 4 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. jest wyłączone z uwagi na treść art. 208 k.s.h. zgodnie z treścią § 1 „Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, a umowa spółki nie stanowi inaczej, do wzajemnych stosunków członków zarządu stosuje się przepisy § 2-8 oraz § 2 każdy członek zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki”, natomiast zgodnie z treścią umowy spółki (...) sp. z o.o. § 32 obowiązek złożenia rocznego sprawozdania finansowego ciążył na Prezesie Zarządu do spraw finansowych czyli R. R.. Zastosowanie normy szczególnej jest to konieczne zgodnie z łacińską premią „lex specialis derogat legi generali”;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść poprzez błędne ustalenie, że oskarżony M. B. jest winny zarzucanego czynu, w sytuacji gdy, odpowiedzialność za złożenie rocznego sprawozdania finansowego spoczywała zgodnie z umową spółki na Prezesie do spraw finansowych czyli R. R.;

3. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia:

- art. 4 k.p.k. i 410 k.p.k. poprzez niezbadanie wszelkich okoliczności sprawy już na etapie postępowania przygotowawczego w postaci pominięcia analizy treści najistotniejszego w sprawie dowodu - umowy spółki z o.o.

- art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. przez wszczęcie i przeprowadzenie postępowania w sytuacji, gdy czyn oskarżonego nie zawierał znamion czynu zabronionego.

Mając powyższe na uwadze obrońca oskarżonego wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona apelacja obrońcy oskarżonego jest całkowicie bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie podzielił sformułowanych w niej zarzutów obrazę prawa materialnego, obrazę przepisów postępowania w tym art. 4 k.p.k. art. 410 k.p.k. i 17 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych, ani argumentacji przytoczonej na ich poparcie.

Ustosunkowując się do zarzutu dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.), przypomnieć należy ugruntowane w tym przedmiocie orzecznictwo Sądu Najwyższego, iż „zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w

uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, lecz do wykazania, jakich konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się Sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 roku, II Kr 355/74, OSNPG 1075/9/83, LEX nr 16881).

Wbrew stanowisku skarżącego uznać należy, iż w świetle zebranego w toku postępowania materiału dowodowego Sąd Rejonowy poczynił trafne ustalenia faktyczne, zgodne z zasadami logicznego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. Wyrazem sędziowskiego przekonania w wymienionej kwestii pozostaje uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia. Sąd Rejonowy bardzo szczegółowo i wnikliwie ustosunkował się do każdego z dowodów wskazując, które z faktów uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach oraz dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. W oparciu o tak ustalony stan faktyczny prawidłowo wywiódł o winie oskarżonego, kwalifikacji prawnej zarzucanego i przypisanego mu czynu, jak również wymierzonej mu karze.

Należałoby również zauważyć, że przepis art. 410 k.p.k. o powinności uwzględnienia całokształtu okoliczności ujawnionych na rozprawie nie może być rozumiany w ten sposób, że każdy z przeprowadzonych dowodów ma stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Byłoby to oczywiście niemożliwe, gdy z różnych dowodów wynikają wzajemnie sprzeczne fakty. Nie można zatem czynić skutecznego zarzutu obrazy tego przepisu, w sytuacji gdy niektóre dowody nie stanowiły podstawy poczynionych ustaleń, jeśli sąd je należycie rozważył i ocenił ich znaczenie w sposób przewidziany w art. 7 k.p.k. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie o sygn. II Aka 26/13, LEX 1306009). Tym samym Sąd I Instancji nie pominął dowodu w postaci umowy spółki, uznał jedynie, że w zakresie obowiązku złożenia sprawozdania i osoby odpowiedzialnej za te kwestie - zastosowanie znajdują przepisy ustawy o rachunkowości, a nie kodeksu spółek handlowych. Tym samym zarzuty skarżącego w tym zakresie okazały się bezpodstawne.

Przechodząc wprost do apelacji obrońcy oskarżonego, w której wskazał, że Sąd I Instancji dopuścił się obrazy prawa materialnego poprzez przyjęcie, że na oskarżonym ciążył obowiązek sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego z działalności spółki (...) sp. z o.o., a w związku z tym niesłuszne uznanie oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu to nie sposób podzielić argumentację skarżącego.

W ocenie Sądu Odwoławczego zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, iż przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2013.330 j.t.) zwanymi dalej ustawą o rachunkowości są przepisami szczególnymi do rozwiązań przewidzianych w kodeksie spółek handlowych, w tym w szczególności uregulowania zawartego w art. 208 § 1 k.s.h. Tym samym zupełnie niepotrzebna jest analiza dokonana przez skarżącego treści art. 208 § 1 i 2 k.s.h. oraz umowy spółki, która przewidywała podział obowiązków dwóch członków zarządu, skoro i tak ustawa o rachunkowości jest ustawą szczególną, która precyzuje kwestie związane z obowiązkiem sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego do którego zobowiązany jest każdy z członków zarządu.

Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości przez **kierownika jednostki** - rozumie się **członka zarządu** lub innego organu zarządzającego, a jeżeli organ jest wieloosobowy - członków tego organu, z wyłączeniem pełnomocników ustanowionych przez jednostkę. W przypadku spółki jawnej i spółki cywilnej za kierownika jednostki uważa się - wspólników prowadzących sprawę spółki, w przypadku spółki partnerskiej - wspólników prowadzących sprawę spółki albo zarząd, a w odniesieniu do spółki komandytowej i spółki komandytowo-akcyjnej - komplementariuszy prowadzących sprawę spółki. W przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą za kierownika jednostki uważa się tę osobę; przepis ten stosuje się odpowiednio do osób wykonujących wolne zawody. Za kierownika jednostki uważa się również likwidatora, a także syndyka lub zarządcę ustanowionego w postępowaniu upadłościowym.

Zgodnie zaś z art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości **kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą.**

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości w brzmieniu sprzed nowelizacji ustawą z 16 września 2011 r. Redukcja niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U.232.1378) **kierownik jednostki** składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, opinię biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, z zastrzeżeniem ust. 1a, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Tym samym nie ulega żadnym wątpliwościom, że oskarżony M. B. jako jeden ze współników spółki odpowiedzialny jest nie tylko za prowadzenie firmy i jej rozwój, ale również jako kierownik jednostki - w rozumieniu ustawy o rachunkowości - za złożenie we właściwym rejestrze sądowym rocznego sprawozdania finansowego, odpisu uchwały o podziale zysków i strat w terminie 15 dni zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. Powyższej powinności z pewnością nie zmienia umowa spółki, z której wynikało, iż to drugi z członków zarządu był jednocześnie prezesem do spraw finansowych. Po raz kolejny należy podkreślić, wbrew stanowisku skarżącego przedstawionym w uzasadnieniu apelacji, że przepisy ustawy o rachunkowości są przepisami szczególnymi w stosunku do kodeksu spółek handlowych.

Tym samym przyjmując, że to na oskarżonym M. B. ciążyły wskazane powyżej obowiązki należy stwierdzić, że zasadnie Sąd I Instancji przypisał oskarżonemu popełnienie czynu z art. 77 pkt 2 w zw. z art. 79 pkt 4 ustawy z o rachunkowości.

Nie dzielając zatem żadnego z zarzutów apelacyjnych Sąd Okręgowy nie mógł wydać innego orzeczenia jak o utrzymaniu na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżonego wyroku w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną.

O opłacie za postępowanie przez sądem drugiej instancji orzeczono na podstawie art. 8 w zw. z art. 3 ustęp 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 1983.49.223 j.t.) zaś o pozostałych kosztach za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

Koszty procesu w kwocie 70 złotych obejmują opłatę z tytułu kosztów poniesionych za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego (art. 618 § 1 pkt 10 k.p.k.) oraz z tytułu kosztów doręczeń wezwań i innych pism (art. 618 § 1 pkt 1 k.p.k.). Opłata za kartę karną została ustalona zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. 2003 r., Nr 151, poz. 1468). Opłata za każdą kartę karną wynosi 50 złotych. Jeśli chodzi o wskazane koszty doręczeń, zostały one naliczone w oparciu o § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. 2003 r., nr 108, poz. 1026 z późn. zm.) stosownie do którego ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism wynosi w każdej instancji w postępowaniu sądowym po 20 zł, niezależnie od liczby doręczonych pism.